

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
-	-
Datum	Bijlage(n)
14 mei 2003	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
DGP/MDV/BMD/U.03.00360	203-054
Onderwerp	
kamervragen sociale veiligheid spoor	

Geachte voorzitter,

Mede namens mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, beantwoord ik hierbij de op 13 mei 2003 mondeling gestelde vragen van het lid Dijkema en anderen.

1. Hoe heeft de agressie in de treinen zover kunnen komen?
 1. Agressie in de treinen is een voorbeeld van het algemene maatschappelijke probleem van sociale onveiligheid. Agressie doet zich op velerlei terreinen van de samenleving voor. Het speelt niet alleen bij het spoor, maar ook in zorginstellingen, scholen, sociale diensten etc. Vaak gaat het hier om sectoren en beroepen in de publieke en semi-publieke sfeer. Maar ook de private sector, bijvoorbeeld winkelbedrijven, hebben steeds meer met agressie te maken. Hoewel de visie van experts op de oorzaak van de toenemende sociale onveiligheid verschilt, is men het er over eens dat in de huidige samenleving ongewenst gedrag minder snel gecorrigeerd wordt.
 2. Wat is er in de gemeenten tot nu toe ondernomen?
 2. De lijn Hoorn- Enkhuizen loopt door de gemeenten Enkhuizen, Stede Broec, Drechterland en Hoorn. Al deze gemeenten zijn betrokken bij de aanpak van de problematiek. Uitkomst van overleg op 13 mei jl. van de vier betrokken burgemeesters, regiopolitie, spoorwegpolitie, OM en jongerenwerk over de aanpak van de problemen is dat het probleem breed zal worden aangepakt. Wat betreft de repressieve aanpak zijn afspraken gemaakt over de inzet van

Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag

Telefoon +31 70 3516171
Fax +31 70 3517895

particuliere beveiliging op het station en in de trein door NS en over extra inzet van 5 man Spoorwegpolitie. Acties van de Spoorwegpolitie bestaan uit het aanpakken van vandalisme, bedreigingen en overige incidenten. Er wordt een lik op stuk beleid toegepast (zero tolerance). Er wordt gebruik gemaakt van namenlijsten, stations- en treinverboden en bij elk serieus incident wordt de verdachte voorgeleid aan de officier van justitie. In de weekenden worden 2 politieagenten toegevoegd aan het bestaande politiekorps in Enkhuizen voor extra surveillance op en rondom het station. Afspraak is dat verzoeken tot assistentie op het station Enkhuizen of op de lijn binnen 15 minuten worden opgevolgd.

Daarnaast zijn of worden de volgende maatregelen genomen:

- Het station Enkhuizen wordt meegenomen in de surveillanceronde van een bewakingsbedrijf dat is ingehuurd door de Gemeente Enkhuizen, horeca, havens en NS;
- De vensterbanken op station Enkhuizen worden uitgerust met pinnen zodat hangjongeren de vensterbanken niet meer gebruiken als zitplaatsen. Tevens zal het hekwerk rondom het emplacement zo snel mogelijk worden hersteld.

Over eventuele plaatsing van camera's op het station Enkhuizen vindt binnenkort overleg plaats tussen NS en de gemeente. Inzet van partijen is om op korte termijn een convenant naar het model van de Flevolijn te ondertekenen en na enkele maanden de maatregelen te evalueren.

Bedoeling is om de repressieve aanpak om te buigen tot een meer preventieve. De vormgeving hiervan geschiedt door de wethouders jeugdzorg, bureau Halt en jeugdzorg, waarbij ook de ouders betrokken worden.

De directie van NS en de bonden van spoorwegpersoneel hebben op 13 mei 2003 een akkoord bereikt over het maatregelenpakket. Afgesproken is dat over een maand de effecten besproken worden.

3. Wat is het oordeel van de regering om de lijn door de NS niet als agressielijn te bestempelen?
3. Op basis van het klantenonderzoek van NS en de incidentmeldingen van NS-medewerkers hebben de volgende vijf lijnen de status van agressielijn: Flevolijn, Schiphollijn, Zaanlijn, Hoekslijn en Zoetermeerstadslijn. De Directie van NS-reizigers heeft op grond van de ontwikkelde criteria deze lijnen in overleg met de OR vastgesteld. Deze criteria gaven tot nu toe geen aanleiding om de lijn Hoorn-Enkhuizen als agressielijn te benoemen, wat niet wegneemt dat de NS de lijn als een probleemlijn ziet waarvoor maatregelen getroffen worden. Inmiddels is het formeel benoemen van deze lijn tot agressielijn onderwerp van overleg tussen de Ondernemingsraad en de directie van NS-reizigers.
4. Wat is het gevolg van het neerleggen van het werk door het personeel?
4. Gevolg van het neerleggen van het werk door het personeel van NS is geweest dat een aantal treinen niet vertrokken is. Hiervoor zijn wel bussen ingezet, waarvoor NS extra kosten heeft gemaakt. Omdat het neerleggen van het werk

plaatsvond op een rustig moment, is een beperkt aantal reizigers gedupeerd, naar schatting een tiental.

5. Welke rol spelen de ouders?
5. Het is vanzelfsprekend dat de ouders in deze een belangrijke rol spelen en een grote verantwoordelijkheid hebben bij het voorkomen van dergelijk, onacceptabel gedrag. Bij elke aanhouding van overlast- en agressieveroorzakende jongeren, worden overigens de ouders ingelicht. Met het inzetten van de expertise van jeugdzorg en het bureau Halt wil NS in gesprek komen met de doelgroep ter voorbereiding van gerichte acties. NS zal de twee aangehouden verdachten – en voorzover minderjarig daarmee indirect de ouders - juridisch aansprakelijk stellen voor geleden schade.
6. In het strategisch akkoord is gezegd dat het veiliger zou worden in de treinen: hoe verhoudt die belofte zich tot het tekort van Spoorwepolitie?
6. Het strategisch akkoord is uitgewerkt in het Aanvalsplan Sociale Veiligheid Openbaar Vervoer dat op 16 oktober 2002 naar de Tweede Kamer is gezonden, en dat op 4 december 2002 in de Vaste Kamercommissie voor Verkeer en Waterstaat besproken is. Het Aanvalsplan bevat een pakket van acties en maatregelen dat gericht is op de verbetering van de sociale veiligheid in het openbaar vervoer. Het maken van afspraken tussen V&W en NS, de totstandkoming van een nationaal Veiligheidsarrangement en het verder verbeteren van de reinheid van treinstations zijn voorbeelden van acties uit het Aanvalsplan op het gebied van spoor. Ook de uitbreiding van de Spoorwepolitie met drie zogeheten Veel Voorkomende Criminaliteits- (VVC-)teams maakt hiervan onderdeel uit. Planning in het Aanvalsplan is dat deze teams medio 2003 gevuld zijn met minimaal 17 man per team (in totaal gaat het om 51 fte's). Er worden op dit moment forse inspanningen geleverd om deze drie extra teams ook te realiseren, waarbij over de financiering van het derde team nog overleg plaatsvindt.
7. Een half jaar geleden is het Aanvalsplan Sociale Veiligheid gepresenteerd; wat zijn daarin de eerste resultaten?
7. Direct na aanvaarding van het Aanvalsplan in de Tweede Kamer eind 2002 is de implementatie ter hand genomen. Van een aantal acties/maatregelen uit het Aanvalsplan is de implementatie inmiddels afgerond. Zo is onlangs een handreiking sociale veiligheid in relatie tot concessieverlening aan OV-autoriteiten toegestuurd. Op het moment werken regionale OV-autoriteiten met behulp hiervan in samenwerking met vervoerbedrijven aan de ontwikkeling van meerjarenplannen sociale veiligheid. Ook hebben OV-autoriteiten en –bedrijven recent een handreiking incidentenregistratie ontvangen op basis waarvan de monitoring en evaluatie verbeterd kunnen worden. De implementatie van het merendeel van de overige acties in het Aanvalsplan verloopt conform planning. Een richtlijn voor bestrijden van zwartrijden, een handreiking reis- en verblijfsverbod alsook een richtlijn voor cameratoezicht in en rond het OV zijn binnenkort afgerond.

8. Is hier sprake van een incident of is het al eerder ontstaan en zo ja, waarom dan niet eerder aangepakt?
8. NS meldt dat er al geruime tijd sprake is van overlast op de lijn door groepen jongeren, vooral 's avonds in het weekend. Er is ook al eerder een aantal maatregelen door NS genomen, zoals het inzetten van extra conducteurs en controleploegen. Tevens was er al een afspraak gepland met de betreffende gemeenten om tot een meer integrale aanpak te komen.

Vrij recent is de overlast geëscaleerd. Dit heeft er nu toe geleid dat een aantal maatregelen dat al gepland stond, versneld is of wordt doorgevoerd en dat ook de samenwerking met de gemeenten geïntensiveerd is. De verwachting is dat met de genomen maatregelen de problematiek op de lijn Hoorn-Enkhuizen beheersbaar wordt.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Roelf H. de Boer